

Martina Gucká:

Meenal Agnihotri: Vocalist's Experience in the Transmission of Hindustani Classical Music in a Transnational Context

Oponentský posudek bakalářské práce

Předkládaná bakalářská práce Martiny Gucké se zabývá transnacionální výukou klasické hindustánské hudby. Práce je zaměřena zejména na lektorku zpěvu Meenal Agnihotri pocházející z bráhmanské rodiny, na její společenské postavení, životní příběh, její výukové metody i její vystoupení v České republice.

Práce je rozdělena na tři části - teoretickou, metodologickou a empirickou. Teoretická část vychází z klasického etnomuzikologického kánonu, autorka představuje hudební koncepty Alana Merriama, Kay Kaufman Shelemey, Tima Rice, Zuzany Jurkové a dalších. Jsou zde také uvedeny práce školitelky Veroniky Seidlové a to zejména multi-sided etnografie o mantrách. Ty byly také jedním z pilířů pro tuto bakalářskou práci. Je zde též uvedena krátká historie vývoje hindustánské (zejména vokální) hudby, a i její společenské kontexty. Tato část je velice dobře zpracovaná a není jí v podstatě co vytknout, zejména odstavcům o roli žen v rámci světa klasické hindustánské hudby.

Metodologická část se opírá zejména o sborník etnomuzikologických případových studií *Shadows in the Field*, je v ní popsána pro daný výzkum dobře zvolená strategie kvalitativního výzkumu. Cením zde i poslední pasáž, která se zabývá limity vlastního výzkumu. Autorka zde velice dobře popisuje úskalí zvoleného terénu, zejména jazykovou bariéru i to, že autorka byla až do začátku práce na svém textu v indické hudbě naprostý outsider.

Nejobsáhlejší a také nejdůležitější částí je část empirická. Zde autorka v rámci narativních rozhovorů popisuje jak sociální zázemí lektorky klasického hindustánského zpěvu Meenal Agnihotri, ať už jde o její kastovní postavení, postavení jako ženy v indické společnosti, její dětství i to, jak se dostala k výuce zpěvu po internetových platformách, které zažily největší boom během pandemie nemoci COVID-19. Vidíme zde vlastně tři "tváře" Meenal Agnihotri – Meenal jako ženu v indické společnosti, Meenal jako výkonnou umělkyni a Meenal jako lektorku zpěvu. Tato biografická část je velice podrobná. Ať už čteme o životě Meenal, její hudební cestě, o tom, jak vnímala dichotomii vystudované bioložky, tak i výkonné umělkyně, o tom, jak mluví o svých guruech, manželství, ale i tlaku její rodiny. Je zde vidět, že Meenal si s Martinou Guckou vytvořily velice vřelý a důvěryplný vztah, ačkoliv tyto rozhovory probíhaly pouze online. Méně se zde však mluví o vlastních hudebních cílech, o kterých bych osobně rád slyšel víc. Celou tuto podrobnou pasáž uzavírá návštěva Meenal Agnihotri v Praze na koncertě v klubu Punctum a jejích lekcích na Univerzitě Karlově.

Práci je ovšem také možné pár věcí vytknout. Jednou je z nich je přílišné zaměření se právě pouze na Meenal Agnihotri – je zde velice dobře popsána její cesta, ale není zde vůbec popsána cesta autorky textu, která se sama účastnila online lekcí zpěvu. I to, že v práci zcela chybí jakýkoliv popis pozice autory (až tedy na to, že je outsider v rámci indické, respektive hindustánské hudby) ubírá na plasticitě textu, který se mohl čtenáři daleko více otevřít. Zároveň je nedostatkem i to, že už v abstraktu se píše, že se práce zabývá výukou klasické hindustánské hudby, je práce více zaměřena na lektora, než právě na metody a strategie toho, jak se tato hudba předává. O těch se dozvíme až při návštěvě Meenal v Praze v květnu 2023.

V práci také chybí větší popis technologických aspektů toho, jaké výhody a úskalí má výuka skrze online komunikační platformy. Jak již bylo řečeno, autorka sice zmiňuje úskalí výzkumu jako takového, zejména jazykové bariéry, ale ne už úskalí online prostředí i reflexe tohoto aspektu. To, že bylo například nestabilní internetové spojení nebo bylo špatně rozumět mi přijde jako větší problém než údajná jazyková bariéra, protože jak Gucká tak Agnihotri mluví plyně anglicky a to, že angličtina není mateřský jazyk ani jedné z nich mi nepřijde nijak omezující.

Nicméně pokud si odmyslíme tyto v zásadě malé nedostatky, dostáváme velice dobrý portrét zpěvačky, učitelky a ženy v indické společnosti, který byl vytvořen velice pečlivě a zejména v českém prostředí jde o hodnotnou a jedinečnou práci. Ta je zaměřená na příběh Meenal Agnihotri a i skutečnost, že se Angihotri i Gucká nakonec po odeznění pandemie COVID-19 setkaly právě v Praze a online výzkum se mohl proměnit v klasický etnografický výzkum in situ mi přijde jako dojemné vyvrcholení práce. Zároveň ovšem jde i o příběh Martiny Gucké, o kterém bych se rád v práci dozvěděl víc.

Práci navrhuji hodnotit výborně - velmi dobře, na základě vlastní obhajoby.

V Kolči dne 11.2.2024

Mgr. Oldřich Poděbradský, Ph.D.